

**UCHWAŁA NR XV/150/11
RADY MIEJSKIEJ W SOBÓTCE**

z dnia 28 grudnia 2011 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz
Przeciwdziałania Przemocy dla miasta i gminy Sobótka na rok 2012**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r., Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), art.10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Sobótce,
uchwała co następuje :**

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy dla Miasta i Gminy Sobótka na rok 2012, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zadania zawarte w Programie realizowane są ze środków z budżetu gminy:

- dział 851 - ochrona zdrowia,
- rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi,
- rozdział 85153 - zwalczanie narkomanii.

§ 3. Traci moc uchwała Nr IV/20/11 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy dla Miasta i Gminy Sobótka na rok 2011.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Sobótka..

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Sobótce

Witold Nazimek

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DLA MIASTA I GMINY SOBÓTKA NA ROK 2012

Wprowadzenie:

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gmin, które z mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych.

Gmina, z racji dysponowania największą wiedzą o lokalnych problemach, a także o dostępnych zasobach podejmuje środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do własnej społeczności. „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy” (art. 4¹ ust 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

W roku 2005 przekazano gminie kolejne kompetencje z zakresu przeciwdziałania narkomanii, nakładając na gminę obowiązek opracowania programu zawierającego zadania z tego zakresu.

Kolejnym pakietem zadań, które wiążą się z problematyką uzależnień jest przeciwdziałanie przemocy. Realizacja tych zadań dotyczy tych samych służb gminnych i państwowych współpracujących ściśle ze sobą. We wszystkich tych zagadnieniach działania dzielą się na dwie grupy; profilaktykę i rozwiązywanie problemów. Dlatego też program ten obejmuje wszystkie wymienione zagadnienia.

Zadania gminy:

- wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przedprzemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

- wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

1. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. opracowanie i realizacja programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy dla miasta i gminy Sobótka. Zadania ujęte w gminnym programie są inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizatorem programu jest Urząd Miasta i Gminy w Sobótce.

1. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ (alkoholizm, narkomania) ORAZ WYNIKAJĄCYCH Z PRZEMOCY W RODZINIE WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE:

Sporządzona została w oparciu o wyniki badania monitorującego gminę, przeprowadzonego w grudniu 2006 i ponownego badania w porównaniu do badań wcześniejszych w kwietniu 2010 r., raportów Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Punktu Konsultacyjnego, Grupy Wsparcia, opinii sporządzonych przez szkoły, danych Urzędu Miasta i Gminy oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sobótce.

a) alkoholizm -

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zarejestrowała **306** osób nadużywających alkoholu i łamiących ogólnie przyjęte normy społeczne (z tego **25** w roku **2011**, w tym **15** zgłoszeń ponownych). Zlecono **8** wywiadów środowiskowych. Spośród osób zgłoszonych do Komisji zmarło **2** osoby. Wydano **47** postanowień opiniujących wnioski w sprawie o wydanie zezwoleń na sprzedaż bądź podawanie napojów alkoholowych. Zaopiniowano nowy punkt sprzedaży alkoholu. Wydano **16** jednorazowych pozwoleń na sprzedaż alkoholu.

Punkt Konsultacyjny – Specjalista Psychoterapii Uzależnień. Zarejestrowano **144** świadczeń (świadczenie = jednorazowa wizyta u terapeuty) w tym;

15 dotyczyło osób uzależnionych i nadużywających alkoholu, **1** z uzależnieniem krzyżowym i **1** z uzależnieniem od hazardu. **33** osoby współuzależnione w tym **11** korzystających ze stałej pomocy terapeuty - łącznie udzielono **123** świadczeń, z porad psychologa na stałe korzysta **17** osób, przeprowadzono **283** porady psychologa w tym **35** wizyt domowych, wystawiono **20** opinii pisemnych do Sądu. Pedagog w Punkcie konsultacyjnym udzielił porady **34** osobom w tym systematycznie **4-y** osoby przez cały rok. Najwięcej porad dotyczyło problemów przemocy domowej, problemów edukacyjnych oraz emocjonalnych związanych ze szkołą (fobie, epizody depresyjne, nerwice, zachowania autoagresywne). W sumie udzielono **95** porad, w tym głównie osobom dorosłym z problemami z dziećmi w wieku szkolnym (najwięcej zgłosiło się o poradę rodziców dzieci gimnazjum). W kilku przypadkach zgłosili się sami uczniowie z problemami wieku dojrzewania (zawody miłosne, niska samoocena, problemy adaptacyjne w nowym środowisku).

Z porad prawnych skorzystało **72** osoby. Ilość porad rośnie lawinowo z biegiem roku (informacja o możliwości korzystania z nowej usługi). Zaobserwowano specyficzny wzrost liczby osób będących członkami rodzin osób nadużywających alkoholu oraz uzależnionych. Poważnym problemem jest brak bazy leczniczej, w której leczeni byłiby nieletni uzależnieni.

Pozostałe porady świadczone przez psychologa i pedagogów dotyczą problemów wychowawczych, zaburzeń emocjonalnych, problemów szkolnych, dysfunkcji w funkcjonowaniu rodziny, przemocy w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Pomocy Społecznej w roku **2011** objął pomocą **97** rodzin z problemem uzależnień i przemocą domową, w tym **55** rodzin z problemem alkoholowym, **37** rodzin

z przemocą. Nie odnotowano przypadków rodzin stosujących środki odurzające. Zdaniem pracowników OPS problem nadużywania alkoholu nasila się. Często występuje równocześnie z objawami przemocy – szczególnie przemocy emocjonalnej i materialnej. Zjawisko przemocy materialnej jest zauważalne w Sobótce Górcie wobec emerytów, którym zabierana jest emerytura przez dzieci lub wnuki.

W rodzinach z tym problemem występuje zjawisko przemocy domowej, które również nasila się. Problemami współistniejącymi są bezrobocie, wielodzietność, bezradność opiekuńczo -wychowawcza, niezaradność życiowa i alienacja społeczna. Środowiskiem największej skali gdzie występuje problem alkoholizmu są Strzegomiany, Mirosławice, Siedlakowice, Sobótka Zachodnia i Stary Zamek. Zaobserwowano również zjawisko sięgania po alkohol przez coraz młodsze dzieci i kobiety. Zdaniem pracowników OPS bardzo potrzebna jest pomoc psychologów i prawnika udzielającego pomocy zarówno uzależnionym jak i współuzależnionym, również we współpracy z pracownikami OPS. Nie ma na terenie gminy całodobowej opieki dla osób dotkniętych przemocą, kierowane są one do Placówek Interwencji Kryzysowej we Wrocławiu.

Komisariat Policji – w ciągu roku 2011 przeprowadzono 75 interwencji domowych związanych z używaniem alkoholu i przemocą w rodzinie, w tym wszczęto procedurę Niebieskiej Karty dla 11 rodzin, wobec 8 osób postępowanie prokuratorskie, 66 osób przewieziono do Izby Wyrzęźwień we Wrocławiu, zatrzymano 35 nietrzeźwych kierowców, zatrzymano 26 nietrzeźwych kierujących rowerem, wszczęto 8 postępowań związanych z handlem środkami odurzającymi.

Grupa edukacyjno motywująca do podjęcia leczenia odwykowego. W kontakcie z grupą pozostaje w ciągu roku do 19 osób mających problem z alkoholem. Ok. 11 osób utrzymuje długoterminową abstynencję, w pozostałych przypadkach dochodzi do łamania abstynencji i powrotów do niej. W trakcie roku zmarło dwóch uczestników Grupy w tym 1 śmiercią samobójczą. W spotkaniach grupy uczestniczą również osoby zobowiązane przez Sąd –niestety ich motywacja jest bardzo niska i łamią zasady grupy przyczyniając się do obniżenia motywacji całej grupy.

Wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie alkoholu. Z analizy danych dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wynika, że ich ilość jest w pełni wystarczająca. Na przełomie roku ilość wykorzystywanych zezwoleń pozostawała poniżej ustalonych limitów. I tak z 44 placówek prowadzących działalność sprzedaży w limicie wykorzystano 37 szt., a w sprzedaży gastronomicznej z możliwych 25 placówek działa 11.

Raport z badań monitorujących problem na terenie gminy. Z badań wynika, że w opinii mieszkańców występuje na terenie gminy nadmierna podaż alkoholu, wzrasta liczba dorosłych osób nietrzeźwych, występuje wysoki wskaźnik wzrostu ilości używającej alkoholu młodzieży w grupach wiekowych odpowiadających gimnazjum i liceum, młodzież łączy wszystkie rodzaje alkoholu ze zdecydowaną dominacją piwa i rosnącą pozycją wina, piwo nadal pozostaje alkoholem pierwszego kontaktu, miejscem inicjacji alkoholowej jest najczęściej mieszkanie kolegi lub koleżanki oraz własny dom, zauważany jest znaczny wzrost poczucia zagrożenia ze strony osób nietrzeźwych, występują przypadki sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym.

- b) **narkomania** – w raportach służb gminnych problem wykazywany jest jako marginalny; jedna rodzina w kręgu zainteresowań OPS, jeden uczestnik Grupy edukacyjno – motywującej do leczenia przynajmniej się do uzależnienia krzyżowego, opieką terapeuty objęto również rodzinę uzależnionego.

Komisariat Policji – prowadzono 8 postępowań związanych z posiadaniem i handlem narkotykami.

Raport z badań monitorujących problem na terenie gminy. Badania potwierdzają zmniejszenie się występowania widocznych dla ogółu przejawów problemów narkomanii, stabilizację (na niskim poziomie) rynku narkotykowego. Występuje zjawisko narkomanii w pokoleniu zdiagnozowanym w latach 90-tych dominują marihuana, opiaty, środki wziewne i amfetamina, pojawiają się na rynku LSD i kokaina, grzyby halucynogenne i sterydy. Badania potwierdzają spadek ilości osób używających środków odurzających, nie obserwuje się działalności dealerów narkotykowych. Styczność młodzieży z problemem narkomanii pozostaje na poziomie niskim w regionie. Nie ma diagnozy zjawiska używania i dostępności na rynku tzw. dopalaczy. Obserwacje dotyczące tego zjawiska są niedostrzegalne wśród młodzieży. Zmniejszył się odsetek młodzieży eksperymentującej ze środkami narkotycznymi.

- c) **przemoc** -

Punkt Konsultacyjny – Specjalista Psychoterapii Uzależnień. Specjaliści świadczący pomoc w Punkcie Konsultacyjnym podkreślają gwałtowny wzrost porad związanych z występowaniem przemocy domowej (ofiary przemocy). Zdaniem prowadzących istnieje potrzeba przygotowania oferty dla ofiar przemocy i osób

współzależniowych oraz zaktywizowanie współpracy z Policją, która jest jedyną instytucją w obszarze współpracy, mogącą w oparciu o przepisy prawne, skutecznie pomagać osobom doświadczającym przemocy. Brak jest oferty leczenia stacjonarnego oraz możliwości praktycznej zastosowania procedury eksmisji sprawcy przemocy czy zakazu zbliżania.

Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy – zespół interdyscyplinarny został powołany w listopadzie, opracowano dokumenty wspólne i przygotowano umowy porozumień z instytucjami współpracującymi na terenie Gminy. Przygotowano plan spotkań zespołu na rok 2012.

Komisariat Policji – 11 interwencji zakończyło się sporządzeniem Niebieskiej Karty, ponieważ wystąpił tam problem przemocy w rodzinie. Wszczęto 8 postępowań w stosunku do sprawców przemocy.

Oświata - z analiz złożonych przez szkoły wynika, że problem przemocy rówieśniczej jest coraz bardziej zauważalny. Zauważa się jednak duży procent rodzin dysfunkcyjnych, w których dochodzi do przemocy fizycznej i psychicznej. Dzieci z tych rodzin przenoszą na środowisko szkolne pewne typy zachowań wyuczonych w domu; agresja słowna, niekontrolowane ataki złości, wulgaryzmy, poniżanie innych. W tych przypadkach niewydolność wychowawcza prowadzi często uczniów do braku wiary we własne możliwości, izolowania się od grupy, problemy w przyswajaniu wiedzy, brak poczucia bezpieczeństwa.

Charakterystyczny jest wzrost agresji wraz ze wzrostem wieku. W szkołach podstawowych w klasach IV-VI zauważalna jest zarówno w ankietach jak i z obserwacji rówieśniczej i nauczycieli.

Z opinii nauczycieli Gimnazjum Gminnego wynika, że wraz z przyjsciem nowego rocznika zauważono wzrost poziomu agresji. Bardzo przydatnym narzędziem rozpoznawania problemu i integracji dla nauczycieli jest wyjazd integracyjny Zielona Szkoła dla uczniów klas I, pozwalający na wychwycenie niekorzystnych zachowań poza środowiskiem szkolnym.

Podsumowując raporty szkół zauważa się gwałtowny wzrost zaniedbań rodzinnych i postępującą dysfunkcję rodzin. Odbija się to negatywnie na funkcjonowaniu dzieci w szkole, na ich postępach w nauce oraz na relacjach rówieśniczych.

Należy rozpocząć działania zmierzające w kierunku edukacji rodziców, co jest tematem niezwykle trudnym, wymagającym działań globalnych w skali gminy.

Raport z badań monitorujących problem na terenie gminy. Badania potwierdzają wysoki wskaźnik występowania przemocy wobec młodzieży, zauważa to 57,1 % respondentów. Sprawcami przemocy są w 20,6 % dorośli, 28,6 % - młodzież starsza, 8,0 % młodzież młodsza.

Wskaźniki te potwierdza raport z przeglądu szkół przeprowadzonego w oparciu o uchwałę RM z dnia 7 listopada 2006 r. w sprawie działania administracji rządowej przeciwko przemocy w szkołach i placówkach oświatowych. Potwierdza on, że w szkołach przemoc rówieśnicza przejawia się poprzez popychanie i szturchanie (sporadycznie dochodzi do niegroźnych w skutkach bójek), agresję słowną, wulgaryzmy, oczernianie, obmawianie i wyśmiewanie.

d) Inne uzależnienia- zaobserwowano pojawienie się innych typów uzależnień:

- **uzależnienie od hazardu,**
- **uzależnienie od seksu ,**
- **uzależnienie od pornografii,**
- **uzależnienia od dopalaczy.**

Analiza danych stanowi podstawę do wysnucia następujących wniosków;

Problemy alkoholowe i narkotyczne w grupie młodzieży mają własną dynamikę, a ich rozmieszczenie w poszczególnych rejonach jest przez dorosłych zauważane ze znacznym opóźnieniem. Opóźnienie to jest znacznie wyższe w przypadku problemów narkotycznych.

Wnioski w zakresie geografii i dynamiki problemów

1. Problemy alkoholowe mają tendencję wzrostową.
2. Wzrost ilościowy problemów alkoholowych dotyczących młodzieży nadal pozostaje w związku z nadpodażą alkoholu.
3. Dominuje spożycie piwa łączonego z winem.

4. Występuje wzrost poczucia zagrożenia mieszkańców ze strony osób nadużywających alkoholu (grupy pijącej piwo młodzieży).

5. Używanie alkoholu przez młodzież pozostaje nadal w ścisłej zależności z normami dotyczącymi spożycia alkoholu występującymi w rodzinie i najbliższym otoczeniu (zespół wyuczania społecznego).

6. Używanie alkoholu przez młodzież od 4 lat wykazuje tendencję wzrostową.

7. Przyrost problemów narkotycznych w mieście i gminie uległ zahamowaniu.

8. Brak penetracji okolic szkół przez dealerów narkotykowych (Sobótka).

9. Zainteresowanie młodzieży szkół podstawowych środkami narkotycznymi pomimo aktywności dealerów zmalało do zera (efekt działań profilaktycznych).

10. Występuje wyłączone zainteresowanie marihuaną przy braku zainteresowania innymi środkami wśród młodzieży gimnazjum i liceum ogólnokształcącego (efekt długofalowych działań profilaktycznych).

11. Występuje znaczny wzrost przypadków przemocy w rodzinie.

12. Zwiększa się odsetek rodzin niewydolnych wychowawczo.

Wnioski dotyczące działań prewencyjno - profilaktycznych

1. Należy kontynuować dotychczasową linię działań profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjum.

2. Nadal niezbędnym jest preferowanie działań profilaktycznych skierowanych do młodzieży licealnej.

3. Koniecznym jest rozszerzenie w programach profilaktycznych ofert dla Rodziców .

4. Mimo poprawy w programach należy utrzymać tematy dotyczące współdziałania z Policją w prewencji zachowań agresywnych wśród młodzieży.

5. Należy nasilić szybkie i konsekwentne reagowanie na wszelkie zgłaszane nieprawidłowości dotyczące sprzedaży i wyszynku alkoholu (szczególnie młodzieży). Efekty tych działań powinny być podawane do publicznej wiadomości (element prewencji ogólnej).

6. Należy kontynuować programy szkoleniowe dla osób zawodem lub funkcją związanych z problemami alkoholowymi, narkotycznymi i pracującymi z ofiarami przemocy, rozszerzając je o założenia i zasady polityki miasta i gminy wobec tych problemów oraz o podstawowe informacje dotyczące monitorowania zjawisk w miejscu pracy bądź działania.

7. Utrzymuje się wysokie zainteresowanie dzieci i młodzieży systematycznymi działaniami profilaktycznymi - stanowi to wyjątkowo korzystne podłoże do dalszych działań .

8. Przy planowaniu kolejnych programów należy zwrócić uwagę na uzupełnianie oferty programowej o warsztaty kanalizowania agresji- szczególnie szkolenia dla rodziców .

9. Sądy 24 –ro godzinne nie przyniosły oczekiwanych efektów w postaci wyroków za wszczynanie awantur domowych oraz znęcanie się nad członkami rodzin. Problem ten wymaga zwiększenia działań z zakresu profilaktyki oraz **budowy systemu wsparcia i pomocy prawnej dla ofiar przemocy domowej- zespół interdyscyplinarny. Brak możliwości finansowania zadań Zespołu i jego działań w przypadku pracy specjalistów poza godzinami zatrudnienia(interwencje kryzysowa np. psycholog).**

10. **Należy opracować profilaktyczno- edukacyjny program globalny nakierowany na potrzeby rodziny i jej funkcjonowanie społeczne.**

Dane zawarte w tej diagnozie obrazują skalę problemów, bezpośrednio lub pośrednio wywołanych uzależnieniami oraz potrzeby w zakresie budowy systemu, który świadczyć będzie pomoc psychiatryczną, psychologiczną, pedagogiczną, terapeutyczną, socjalną, prawną itp. tak licznej grupie mieszkańców gminy.

2. STAN ZASOBÓW W GMINIE

W realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie gmina współpracuje z Komisariatem Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Publiczną Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Sobótce, Leczniczo- Rehabilitacyjnym Ośrodkiem Medycyny Rodzinnej, placówkami oświatowo- wychowawczymi i opiekuńczymi. Ponadto wsparcia udziela gminie Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia we Wrocławiu.

Osoby i instytucje przygotowane do rozwiązywania problemów uzależnień

- a) W szkołach prowadzonych przez gminę (4 publicznych szkół podstawowych, 1 niepubliczna szkoła podstawowa i gimnazjum) zatrudnionych jest 164 nauczycieli, którzy zostali w różnym zakresie przeszkoleni i przygotowani do prowadzenia profilaktyki uzależnień I stopnia.
- b) Na terenie gminy działa 8 świetlic środowiskowych realizujących zadania profilaktyki uzależnień. Świetlice te prowadzą osoby, które przeszły przeszkolenie w zakresie organizacji i prowadzenia świetlic środowiskowych, jest to 9 osób wspomagających także inne działania profilaktyczne o zasięgu ogólnogminnym.
- Jedna ze świetlic prowadzona jest przez organizację pozarządową - Fundację CHOREJA, prowadzący zajęcia w tej świetlicy przeszli szkolenie w zakresie organizacji i prowadzenia świetlic środowiskowych i profilaktycznych.
- c) zatrudniamy specjalistę terapii uzależnień, który przyjmuje pacjentów z terenu naszej gminy, 2-óch psychiatrów przyjmujących w Punkcie Konsultacyjnym oraz pedagoga i prawnika.
- d) Gmina jest siedzibą Publicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, zatrudnia psychologów i pedagogów, którzy wykorzystując swoje doświadczenie oraz obserwacje poczynione w pracy zawodowej tworzą i realizują autorskie programy profilaktyki II stopnia kierowane do grup zwiększonego ryzyka.
- e) Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej są przeszkoleni w zakresie pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym (w stopniu podstawowym), 2 –pracowników posiada przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- f) W lokalnej jednostce Policji 2 osoby przeszły przeszkolenie w zakresie profilaktyki i na stałe współpracują ze szkołami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innymi służbami gminnymi.
- g) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczy 7 osób; są to Burmistrz MiG, Pełnomocnik Burmistrza MiG ds. Problemów Uzależnień, przedstawiciel Komisariatu Policji, pracownik OPS, 2 nauczycieli – kuratorów społecznych z przygotowaniem z zakresu socjoterapii i psycholog. Wszyscy członkowie przeszkoleni zostali w zakresie kompetencji Komisji oraz metod pracy z osobami zgłoszonymi.
- h) Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny, w którym pracują psycholog i pedagog, prawnik i terapeuta uzależnień
- i) Od siedmiu lat działa grupa edukacyjno- motywująca prowadzona przez specjalistę terapii uzależnień,
- j) Sprawami przemocy zajmuje się interdyscyplinarny Zespół, w skład którego wchodzi przedstawiciele wszystkich służb gminnych oraz pedagodzy szkolni.

3. **PRZEWIDYWANA WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH** na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie wynosi 269.000,- zł. z planowanych na rok 2012 dochodów oraz rezerwa do uruchomienia 180 000,- zł

Razem : 449 000,-

Cele programu:

1. poprawa dostępności do leczenia odwykowego mieszkańców gminy,
2. wspieranie psychospołeczne i prawne osób poddawanych przemocy w rodzinie ,
3. prowadzenie działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej,
4. współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych,
5. zmniejszenie ilości przypadków naruszeń prawa ustanowionego w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
6. działania na rzecz poszerzania zasobów gminy, przygotowanie osób do pracy z osobami potrzebującymi pomocy,
7. wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

KATEGORIE ZADANIOWE PROWADZĄCE DO OSIĄGNIĘCIA WSKAZANYCH WYŻEJ CELÓW:

I. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu :

realizacja poprzez:

1.1 Prowadzenie punktu konsultacyjno – motywującego do podjęcia leczenia odwykowego i diagnozującego sytuację rodziny osób nadużywających alkoholu, a także udzielającego wsparcia ofiarom przemocy domowej. Działalność Punktu poszerzona o telefon zaufania –porady psychologa

13.000,-

abonament telefoniczny

600,-

mat. biurowe

200,-

1.2. Prowadzenie punktu konsultacyjno – motywującego do podjęcia leczenia odwykowego i diagnozującego sytuację rodziny osób nadużywających alkoholu, a także udzielającego wsparcia ofiarom przemocy domowej. Działalność Punktu poszerzona o telefon zaufania- porady pedagoga

7 800,-

1.3. Organizacja i wsparcie organizacyjne, finansowe i merytoryczne grupy edukacyjno- motywującej do leczenia osób uzależnionych od alkoholu w oparciu o program „Czy jestem uzależniony?”. Program prowadzi do wyrobienia i wzmocnienia postaw trzeźwościowych u osób w specyficznej sytuacji społecznej

10 010,-

1.4. Prowadzenie konsultacji pomocy terapeutycznej dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy domowej

7 800,-

1.5 . Prowadzenie konsultacji pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ofiar przemocy domowej

5 200,

1.6. Prowadzenie porad prawnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

10 400,-

1.7 Remont pomieszczeń Punktu Konsultacyjnego i pomieszczeń sanitariatu

0,0,-

1.8 . Wyposażenie Punktu Konsultacyjnego (krzesła, biurka, komputery, szafki socjalne)

0,0-

1.9 .Opłaty eksploatacyjne i administracyjne Punkt Konsultacyjny

7 900,-

1.10 Udzielenie wsparcia merytorycznego Ruchowi AA

1 000,-

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

realizacja poprzez:

2.1 . Prowadzenie postępowań administracyjnych wobec zgłaszanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych osób nadużywających alkoholu; zlecenie wywiadów środowiskowych, kontakt z OPS i Policją, rozmowy profilaktyczne i motywujące, skierowania na badania sądowo- psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego. W szczególnych sytuacjach rodzinnych (np. dobro małoletnich dzieci) pokrywanie kosztów związanych z zabiegiem wszycia Esperalu

W tym;

wynagrodzenie członków GKRPA 25 200,-

Wywiady środowiskowe - 30 x 50,-

1500,-

Opłaty sądowe (10 x 30 zł)

300,-

mat. biurowe

200,-

komputer i ksero

6 000,-

Szkolenia

5.000,-

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych .

3.1. Realizacja na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne;

3.1.1 Szkoła Podstawowa w Świątnikach; 7 906 ,-

- 1) Tworzymy grupę, tworzymy siebie. Uczymy się żyć i pracować w środowisku – świetlica środowiskowa.
Integracja, przełamywanie barier komunikacyjnych, nauka umiejętności pozytywnego rozładowywania napięć. 1008,-
- 2) Program poszerzony o realizację programu „Cukierki” (praca z bajką profilaktyczno-wychowawczą) kierowanego do uczniów klas I – III, zajęcia arteterapii (pracownia ceramiczna), a także kampanię antynikotynową realizowaną we współpracy z Leczniczo-Rehabilitacyjnym Ośrodkiem Medycyny Rodzinnej w Sobótce- 616,-
- 3) ” Szkoła dla rodziców” –jak mówić żeby dzieci słuchały , jak słuchać , żeby dzieci mówiły – 200,-
- 4) ” Jestem, czuję, śpiewam, tańczę, gram i maluję” arteterapia -2184,-
- 5) Zajęcia umuzykalniające: „ Muzykując –integrujemy się –prosty Flet - 306,-
- 6) zajęcia biblioteczne-„ Książka pomaga w życiu” 300,-
- 7) Rytmika 5-latka- program rozwijający zainteresowania muzyczne dla dzieci kl. „0” – 890,-
- 8) Rytmika 6-latka- program rozwijający zainteresowania muzyczne dla dzieci kl. I – 890,-
- 9) Profilaktyka uzależnień wśród uczniów SP Świątniki poprzez organizację zajęć sportowo-rekreacyjnych-1512,-

3.1.2. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sobótce; 8940, -

- 1) „ Pomaluj mój świat” 920,-
- 2) „Recepta na złość” 560,-
- 3) ” Serwus- nie jestem nerwus”-program przeciwdziałania agresji-1460,-
- 4) Arteterapia-proflaktyka poprzez sztukę – 2220,-
- 5) Profilaktyka zdrowia w ramach dodatkowych zajęć sportowych 1020,-
- 6) „Cukierki,, 600,-
- 7) Warsztaty socjoterapeutyczne z elementami arteterapii- 600,-
- 8) „Sport dobry na wszystko” – tenis stołowy 1260,-
- 9) świetlicowe zajęcia sportowe- 300,-

3.1.3. Szkoła Podstawowa w Rękowic; 5330,-

- 1) „Modelarstwo nie jest trudne” -1920,-
- 2) „Działając zapobiegam- - 1778,-
- 3) Zajęcia plastyczne -1632,-

3.1.4. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Sobótce; 3560,-

- 1) „Sport wolny od agresji i przemocy” cz.1-1000,-
- 2) „ Agresja Stop” 500,-
- 3) „ Spójrz inaczej –cz. I ” 480,-
- 4) „ Stop agresji poprzez bezpieczny internet”- 480,-
- 5) „ Wychowanie poprzez biblioterapię przeciwko agresji” 500,-
- 6) ” Sport wolny od agresji i przemocy” cz.2- 300,-

7) „Bezpieczna przerwa” 300,-

3.1.6. Szkoła Podstawowa w Rogowie Sobóckim; 2860,-

- 1) Szkoła dla rodziców –Jak mówić żeby dzieci słuchały i jak słuchać żeby dzieci mówiły - 200,-
- 2) Program edukacyjno-terapeutyczny rozwijający zdolności poznawcze, intelektualne i społeczne- 1400,-
- 3) Żyj zdrowo-program profilaktyczny sportowa świetlica -1260,-

3.1.7. Gimnazjum Gminne w Sobótce; 45.590,-

- 1) Mam talent – profilaktyczne zajęcia plastyczne 1560,-
- 2) Samopoznanie i planowanie własnej ścieżki kształcenia i kariery zawodowej” 1250,-
- 3) Warsztaty profilaktyczne „ Na okrągło – 24 bez uzależnienia” 1300,-
- 4) „ Nadażyć- program psychoprofilaktyki agresji ” 1480,-
- 5) Zielona szkoła integracyjna dla klas I 40.000,- z rezerwy

3.1.8. Powiatowy Zespół Szkół Nr 3 w Sobótce; 2.200,-

- 1) Zajęcia adaptacyjno-integracyjne dla klas I – wzajemne poznanie uczniów, samopoznanie, tworzenie warunków bezpiecznej grupy, pogłębianie umiejętności współpracy, zmniejszanie ryzyka sięgania po środki uzależniające. 440,-
- 2) Trening antystresowy dla klas III – kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem w trudnych sytuacjach życiowych-.440,-
- 3) Program zajęć warsztatowych z zakresu aktywnego poszukiwania zatrudnienia, przeznaczony dla uczniów klas III Program przeciwdziałający izolacji społecznej, bezradności. 660,-
- 4) Program zajęć warsztatowych z zakresu edukacji seksualnej profilaktyki Aids -660,-

3.1.9. Szkolenia 4.000,-

- a) Domowi Detektywi
- b) Cukierki
- c) Kiszzone ogórki
- d) saper

3.2.Udział w kampaniach edukacyjnych i profilaktycznych; 54.000,-

- 1) Szkoła Bez Przemocy – 1000.-
- 2) Zachowaj trzeźwy umysł -1000,-
- 3) Arka Noego- 52 000,- z rezerwy

3.3.Wdrażanie pozalekcyjnych zajęć sportowych do programów profilaktyki środowiskowej 79 878,-

- 1) Sportowa świetlica profilaktyczna w Będkowie 8960,-
- 2) Piłkarska świetlica profilaktyczna- „Sportowo znaczy zdrowo” 5 200,-
- 3) UKS karate 2 800,-
- 4) Kolarstwo 8 720,-
- 5) Sportowa świetlica w Sulistrowicach 3 360,-
- 6) „Pływać każdy może- Sobótka 2012” 50.838 , - program współrealizowany z Ministerstwem Sportu i Turystyki (25 400,- po uzyskaniu dotacji)17 000 z rezerwy

3.4. Kontynuacja i uruchomienie nowych programów profilaktycznych w świetlicach środowiskowych. 38.110,-

1. środowiskowa świetlica profilaktyczna w Sulistrowicach- „Zrób to sam” 3860,-
2. świetlica profilaktyczna w Sobótce Zachodniej z siedzibą w Przedszkolu 4700,-

3. świetlica profilaktyczna w Kryształowicach 6700,-
4. profilaktyczna świetlica w Rogowie Sobóckim 5750,-
5. Profilaktyczna świetlica w Siedlakowicach 4700,-
6. Profilaktyczna świetlica w Przedzrowicach 4700,-
7. Profilaktyczna świetlica w Okulicach 3 900,-
8. Świetlica Caritas w Sobótce 3 800,-

3.5. Monitorowanie skali problemów uzależnień: Diagnoza profilaktyczna dla miasta i gminy Sobótka na rok 2012.

3.6. Uruchamianie nowych programów profilaktycznych w okresie ferii letnich i zimowych 18 400,-

1. Letnia Akademia Przyrody - 3 000,-
2. Śnieżne ferie - „Wiem jak spędzać wolny czas zdrowo i wesoło” 15 400,-
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

realizacja poprzez

3.1. Dystrybucję materiałów edukacyjnych i innych niezbędnych do realizacji poszczególnych elementów programu gminnego

4. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

realizacja poprzez:

- 4.1. Monitorowanie skali problemów związanych z wykluczeniem społecznym.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za realizację zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym okresie miesięcznie. Wynagrodzenie wypłacana jest na podstawie listy wypłat sporządzonej na podstawie list obecności na posiedzeniach Komisji,

Członkowi Komisji, który nie brał udziału w jej pracach w ciągu danego miesiąca nie przysługuje wynagrodzenie.

II. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Narkotykowych

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,

Wspieranie organizacyjne dodatkowych programów diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w Poradni Leczenia Uzależnień przy LROMR w Sobótce.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,

2.1. Kontynuacja działania i poszerzenie oferty punktu konsultacyjnego o ofertę dla osób uzależnionych od narkotyków i rodzin tych osób (wynagrodzenie terapeuty i koszty utrzymania pomieszczeń) **5.000,-**

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych;

3.1. Dopuszczenie szkół, Punktu Konsultacyjnego, placówek służby zdrowia w niezbędne materiały edukacyjne z zakresu narkomanii **1.000,-**

III. Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1.1. Kontynuacja działania i poszerzenie oferty punktu konsultacyjnego o ofertę dla ofiar przemocy w rodzinie.

1.2. Realizacja procedury Niebieskiej Karty przez Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Policją i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1.3. Szkolenie dla osób zajmujących się udzielaniem pomocy- policjantów pracowników OPS, kuratorów sądowych, członków GKRPA, pedagogów szkolnych, nauczycieli i pracowników służby zdrowia.

3.000,-

2. Prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2.1 . Działanie interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Uzasadnienie

Na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy dla miasta i gminy Sobótka na rok 2012 przeznaczono kwotę 269 000 zł z planowanych dochodów na rok 2012.

Oszacowanie na dzień 15 listopada 2011 r. środki finansowe w zakresie profilaktyki uzależnień, które w 2011 r. nie będą wykorzystane wynoszą ok. 180 000 zł. Z w/w kwoty rozdysponowano wstępnie 109 000 zł. Kwota ta jest w programie na rok 2012 oznaczona słowem „rezerwa”. Różnica 71 000 zł nie została przyjęta w Programie Profilaktyki na rok 2012 ze względu na brak złożonych programów i zostanie wprowadzona w program 2012 r. Uchwałą Rady Miejskiej zmieniającą Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy dla miasta i gminy Sobótka na rok 2012.